

Tietokirjallisuuden Finlandia-palkintoehdokkaat 2018, perustelut

Raati: Johanna Vesikallio (pj.), Heli Kuvaja ja Tuomas Kaseva

Aalto, Seppo: Kapina tehtailla – Kuusankoski 1918 (Siltala)

Teos vie lukijan Suomen sisällissodan rintamille ja kuvaa konkreettisesti ja koskettavasti, millaista sotiminen molemmilla puolilla oli. Vaikka kirjan keskiössä on näennäisesti vain yksi paikkakunta, Kuusankoski, tuo kirjailija taidokkaasti esille koko vuoden 1918 tapahtumat taustoineen ja seurauksineen. Kirja on poikkeuksellisen hieno teos kilpaillussa aihepiirissä ja genressä.

Aivelo, Tuomas: Loputtomat loiset (Like)

Yllättävästä ja jopa odottamattomasta aiheesta kirjoitetun teoksen jokaiselta sivulta tihkuu kirjoittajan innostus ja rakkaus aiheeseensa. Teos on tehty huolellisesti alusta loppuun, ja se avaa erityisellä tavalla loisten ja luonnon moninaisuutta ja merkitystä. Maailmaa ja sen kuhisevaa elämää katsoo tämän kirjan jälkeen aivan toisin silmin.

Haatanen, Kaisa & Sanna-Mari Hovi: Monarkian muruset – Kaiken maailman kuninkaallisia (Johnny Kniga)

Teos lähestyy aihettaan eli kaiken maailman kuninkaallisia kattavasti, mutta pitää samalla lukijan mielenkiintoa yllä uskaltautumalla näkemään kaikessa myös lempeää ironiaa. Tuoreen, lukijaystävällisen ja viimeistellyn monarkian perusteoksen jälkeen ymmärtää, miksi meillä on kuninkaallisia ja miksi he meitä yhä kiinnostavat.

Ruuska, Helena: Hugo Simberg. Pirut ja enkelit (WSOY)

Tämä elämäkerta tuo kohteensa persoonan upeasti esiin. Hugo Simbergin teokset kulkevat tekstissä saumattomasti mukana ja avautuvat kirjan kautta uudella tavalla. Kirjoittajan perehtyneisyyden näkee joka sivulta: jokainen tiedonhoppunen on saatettu taitavasti yhteen. Teos on myös herkkävireinen ajankuva 1800- ja 1900-luvun vaihteesta.

Siilasmaa, Risto & Catherine Fredman: Paranoidi optimisti – Näin johdin Nokiana murroksessa (Tammi)

Kirja etenee yllättävänä kuin jännityskertomus. Se avaa ainutlaatuisen, mutta myös kaivatun näkökulman Nokiaan, yhteen Suomen merkittävimmistä yrityksistä, ja siellä niin menestyksen kuin romahduksen vuosina vallinneeseen johtamiskulttuuriin. Teos on rohkea ja henkilökohtainen kurkistus suuryritysten ylimpään portaaseen, mutta se toimii silti myös arkisena johtamisoppaana.

Similä, Ville & Mervi Vuorela: Ultra Bra – Sokeana hetkenä (WSOY)

Täyteläisesti kirjoitettu teos antaa kokonaiskuvan paitsi yhdestä sukupolvensa merkittävimmästä yhtyeestä myös taiteen tekemisestä ja vuosituhannen vaihteen nuorisokulttuurista. Teksti kulkee hyvien kysymysten kautta sortumatta missään kohtaa lajille tyypilliseen ongelmaan, fanittamiseen. Kirjoittajat ovat vanginneet Ultra Bran tarinan hienovireisesti ja saaneet sen soimaan.